

فاجعه ای که تا ابد در صفحات خونین حافظه تاریخی جمهوری آذربایجان ثبت شده است

فاجعه ای که در آن روز سیاه، ارتش سرخ در خیابان های باکو رقم زد باعث گردید در واقع مردم آذربایجان به این نتیجه برسند که برای ادامه حیات خود باید به دنبال جدایی از نظام شوروی باشند.

به گزارش آران نیوز، سال های پایانی حکومت کمونیستی در شوروی سابق، آبستن حوادث متعدد در زمینه های سیاسی و اجتماعی بود. با روی کار آمدن میخائیل گورباچف در سال ۱۹۸۵ در شوروی، جامعه در پی ایجاد فضای باز سیاسی و بازسازی و نوسازی جامعه طبق برنامه های موسوم به پروسترویکا بود. اختلافات قومی که در نتیجه ساختار سرکوبگر و سیاست های استالینیستی حزب کمونیست و دیکتاتوری نظامی خاموش بود، فرصتمود پیدا کرد و حزب و جامعه را با چالشهای بزرگی روبرو ساخت.

ارامنه منطقه خودمختار قره باغ کوهستانی که در چارچوب حکومت شوروی سوسیالیستی آذربایجان در کنار جمعیت آذری این استان، از خودمختاری برخوردار و در بهترین شرایط نسبت به آذریها زندگی می کردند، با بهره گیری از فرصت پیش آمده، ادعای استقلال از آذربایجان و یا پیوستن به ارمنستان را پیش کشیدند. سال ۱۹۸۸ آغاز درگیری های قره باغ بود که به درگیری بین ارامنه و آذریها در هر دو جمهوری منجر شد. هزاران شهروند آذری ساکن در جمهوری ارمنستان از این کشور اخراج و به سوی آذربایجان روانه شدند. ارامنه ساکن در منطقه خودمختار قره باغ کوهستانی (ناقورنو قره باغ) نیز با کشتار و جنایت، ساکنان آذری این منطقه را از خانه های خود بیرون کرده و آنها را وادار به ترک منطقه کردند.

ارامنه ساکن در جمهوری آذربایجان در مواجهه با خشم مسلمانان نیز ناگزیر به ترک خاک آذربایجان شدند. شعله های آتش مناقشه بین دو کشور هر روز بیشتر شد و در شهرهای باکو و سومقاییت آذربایجان منجر به کشتارهایی شد که بهانه ای دست ارتش سرخ شوروی داد تا به سرکوب ندای آزادی خواهی مردم آذربایجان اقدام کند. در نیمه های شب ۱۹ ژانویه و ورود به آغاز بامداد ۲۰ ژانویه ۱۹۹۰ ارتش شوروی با تانک، نیروهای نظامی و آرایشی کاملاً جنگی وارد باکو پایتخت جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان شد. مردم برای جلوگیری هجوم تانکها به مقابله با حمله نظامی برخاستند ولی ارتش تا بن دندان مسلح شوروی به قتل عام مردم دست زد و صفحه سیاه دیگری در تاریخ منحوس کمونیستی رقم زد.

طبق آمار رسمی وزارت خارجه شوروی سابق در جریان سرکوب مردم باکو ۱۳۷ نفر کشته و ۷۴۴ نفر زخمی و بیش از ۸۰۰ نفر نیز توسط نیروهای دولتی دستگیر شدند. طبق آمار اعلامی از طرف وزارت کشور آن زمان، بیش از ۲۰۰ منزل مسکونی در همان روز تخریب و بیش از ۸۰ خودرو نیز به آتش کشیده شد.

فاجعه ای که در آن روز سیاه، ارتش سرخ در خیابان های باکو رقم زد باعث گردید در واقع مردم آذربایجان به این نتیجه برسند که برای ادامه حیات خود باید به دنبال جدایی از نظام شوروی باشند. حتی برخی معتقدند اولین زمزمه های استقلال آذربایجان از شوروی نیز به دنبال همین جنایات ارتش سرخ شکل گرفته است. هرچند سال های بعد باز هم آذربایجان آبستن حوادثی دیگر شد و جنگ قره باغ، باعث بسیاری از کشتارها و جنایات ها در مناطق آذربایجان گردید اما در هرحال مردم این کشور جنایات و فجایع ۲۰ ژانویه را فراموش نکرده اند و در ژانویه سال ۲۰۰۰ بنای یادبود و خیابان شهدای این فاجعه را به نام شهیدلر خیابانی افتتاح کردند. مردم آذربایجان همه ساله در روز بیستم ژانویه، این رویداد را با احترام یاد می نمایند و این فاجعه که تا ابد در صفحات خونین حافظه تاریخی آذربایجان ثبت شده است، به عنوان روز ماتم آذربایجان گرامی داشته می شود. فاجعه ای که در آن روز سیاه، ارتش سرخ در خیابان های باکو رقم زد باعث گردید در واقع مردم آذربایجان به این نتیجه برسند که برای ادامه حیات خود باید به دنبال جدایی از نظام شوروی باشند.